

9 juni 2006

Tweede Position Paper Pensioenwet

Inleiding

Met genoegen heeft OPF geconstateerd dat de meeste fracties van de Tweede Kamer in onze eerste Position Paper over de Pensioenwet (verder PW) van 9 maart 2006 dan wel onze bijdrage aan het rondetafelgesprek van 30 maart jongsleden aanleiding hebben gevonden tot het stellen van vragen aan de minister van SZW in het voorlopig verslag.

Thans brengen wij op verzoek graag een tweede Position Paper uit, naar aanleiding van de tweede nota van wijziging van de PW alsmede de Nota naar aanleiding van het verslag d.d. 17 mei jl. Wij beperken ons hierbij tot de hoofdpunten. Dit laat onverlet het uitgebreidere commentaar uit onze eerste Position Paper.

De door de fracties aan de minister gestelde vragen zijn naar het oordeel van OPF slechts op een beperkt aantal onderdelen bevredigend beantwoord. Op andere onderdelen is er een goede maar nog niet afdoende aanzet tot verbetering gegeven en op een aantal punten is helaas onvoldoende of niet tegemoet gekomen aan de gesignaleerde knelpunten.

Voor de laatste twee categorieën vragen wij hierbij uw aandacht.

OPF onderschrijft nogmaals dat de PW tot doel heeft om te komen tot modernisering en technische herziening van de pensioenwetgeving. Het moet leiden tot een meer overzichtelijke wet en tot voorkoming van rechtsonzekerheid.

I. ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Wettelijke inbedding van Collectief DC

OPF acht het van belang dat sociale partners een pensioenregeling kunnen afspreken die past bij de situatie van de onderneming. Daarbij is Collectief DC een van de vormen van pensioenregelingen. In feite is Collectief DC een tussenvorm tussen de klassieke DB-regeling en de individuele DC-regeling. Het is van belang dat Collectief DC in de PW een wettelijke inbedding krijgt.

Op zichzelf is OPF verheugd te constateren dat de regering desgevraagd heeft erkend dat Collectief DC thans geen wettelijke inbedding heeft, hetgeen - ook volgens de regering - om wetsaanpassing vraagt. In de nota naar aanleiding van het verslag wordt uitgebreid stilgestaan bij Collectief DC. Dit heeft echter slechts geresulteerd in een enkele wijziging van artikel 122 (de kortingmogelijkheid onder 105% in plaats van onder 100%), die overigens voor alle pensioenregelingen zal gaan gelden. OPF is positief over de voorgestelde wijziging, maar Collectief DC vraagt om een verdere wettelijke inbedding. Het betreft de volgende punten:

- a. het toestemmingsvereiste als bedoeld in artikel 122 lid 5;
- b. de kortingbevoegdheid van een pensioenfonds na 1 jaar.

Allereerst wil OPF met betrekking tot Collectief DC benadrukken dat het gaat om een regeling met een vooraf afgesproken premie voor de duur van minimaal 5 jaar en een *voorwaardelijk* vaste pensioenuitkering. Voorwaardelijk in de zin dat de uitkering in het uiterste geval kan worden gekort wegens een dekkingsgraad van het fonds onder de 105%. De regering geeft in haar nota naar aanleiding van het verslag van 17 mei aan dat bij Collectief DC sprake is van zowel een vaste premie als een belofte op een vaste, vooraf vastgestelde pensioenuitkering. In de omschrijving door de regering missen wij echter het kenmerk van de voorwaardelijkheid. De voorwaardelijkheid is een essentieel kenmerk van Collectief DC, waardoor het een uitkeringsovereenkomst is met een bijzonder karakter. Dit bijzondere karakter verlangt naar onze mening een meer wettelijke inbedding (bijvoorbeeld in artikel 122).

ad a. Toestemmingsvereiste

OPF erkent volledig dat korting van opgebouwde aanspraken en ingegane pensioenen een laatste redmiddel is. Dit redmiddel dient echter -in lijn met de bedoeling van Collectief DC- zo in de wet te worden geformuleerd dat het een laatste middel is *in handen van het fondsbestuur*.

Uit de aard van de regeling volgt dat korting van aanspraken en pensioenrechten een laatste redmiddel is. De thans in de wet geformuleerde expliciete toestemming van DNB om te korten druist evenwel in tegen de aard van de regeling. Met andere woorden: OPF pleit ervoor dat ingeval de andere sturingsmiddelen geen of onvoldoende soelaas bieden, het fondsbestuur autonoom tot korting kan besluiten. De voorwaarden waaronder dit besluit kan worden genomen zullen in de pensioenregeling moeten zijn opgenomen. En het inzetten van dit middel zal vanuit de doelstelling van de pensioenregeling en die van het pensioenfonds slechts bij hoge nood geschieden. Het is derhalve niet reëel om te veronderstellen dat een pensioenfondsbestuur dit middel ongeremd zal inzetten. Bovendien houdt DNB toezicht op de pensioenregeling en als zodanig ook op de voorwaarden waaronder de korting kan plaatsvinden.

Kortom, het gaat OPF niet om het buiten de deur houden van DNB, maar om een uitvoerbare invulling van Collectief DC. In dat kader stelt OPF voor in plaats van het toestemmingsvereiste een meldingsplicht aan DNB te introduceren.

Concreet betekent dit dat OPF voorstelt de in artikel 122 lid 5 vermelde toestemmingsvereiste met betrekking tot Collectief DC-regelingen te wijzigen in een meldingsplicht. Het bestuur kan in het uiterste geval zelfstandig besluiten tot korting en tot melding bij DNB. Wij stellen ons voor dat DNB na melding zal verifiëren of de kortingsmaatregel voortvloeit uit de inhoud van de Collectief DC-regeling alsmede uit de communicatie hierover. Een meldingsplicht maakt een voortvarend optreden mogelijk en brengt minder administratieve lasten met zich mee.

ad b. Korting na 1 jaar

In artikel 122 lid 1 PW is bepaald dat het korten pas kan plaatsvinden nadat het fonds langer dan 1 jaar een vermogen heeft dat lager is dan de som van de technische voorzieningen en het vereiste minimaal eigen vermogen (dus in totaal lager is dan 105% van de voorziening pensioenverplichtingen). De partijen die een Collectief DC-regeling afspreken hebben echter behoefte aan een kortingsbevoegdheid *binnen* dat jaar. De kortingsmaatregel vloeit voort uit de regeling zelve en dient, als de andere sturingsmiddelen de situatie van onderdekking niet kunnen opheffen, als laatste redmiddel spoedig te worden genomen. De toezichthouder zal immers ook van het pensioenfonds vragen om een herstelplan waarin de maatregelen worden opgesomd die er toe moeten leiden dat binnen één jaar na het ontstaan van de onderdekking het minimaal vereiste vermogensniveau weer bereikt is.

Concreet stelt OPF daarom voor met betrekking tot Collectief DC de in artikel 122 lid 1 bedoelde termijn van 1 jaar te schrappen. Artikel 122 lid 1 gaat voor Collectief DC-regelingen dan als volgt luiden:

'Een pensioenfonds kan verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten uitsluitend verminderen indien:

- a. de actuele waarde van de bezittingen van het pensioenfonds lager is dan de som van de technische voorzieningen en het op grond van artikel 119 minimaal vereist eigen vermogen, en
- b. nadat het pensioenfonds vaststelt dat het niet in staat is binnen een redelijke termijn de situatie als bedoeld in onderdeel a. op te heffen zonder dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad'.

Buiten reikwijdte verzoek

II. Artikelsgewijs commentaar

Hoofdstuk 2: PENSIOENOVEREENKOMST

Buiten reikwijdte verzoek

